

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. J.**, bývajúceho v D., proti odporcom **1/ Okresnému súdu Bratislava I**, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 10, **2/ JUDr. Zuzane Kučerovej**, sudkyňi Okresného súdu Bratislava I, **3/ Krajskému súdu v Bratislave**, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 10, **4/ JUDr. Elene Talapkovej**, sudkyňi Krajského súdu v Bratislave, o **náhradu škody 663 878,37 €**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 105/2009, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto krajskom súde pod sp. zn. 7 NcC 29/2009, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. Mária Hajdinová, JUDr. Edita Szabová a JUDr. Roman Bolebruch **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 NcC 29/2009.

O d ô v o d n e n i e

V konaní o náhradu škody vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 105/2009 oznámili niektorí sudcovia tohto okresného súdu, že sú dané okolnosti vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Spis bol preto predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu, ktorý je nadriadený Okresnému súdu Bratislava I (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

O tom, či sudcovia Okresného súdu Bratislava I sú v tejto veci zaujatí, má rozhodnúť Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdinovej a členov senátu JUDr. Edity Szabovej a JUDr. Romana Bolebrucha. Menovaní sudcovia oznámili predsedníčke Krajského súdu v Bratislave, že sú u nich dané dôvody, ktoré ich vylučujú z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Uviedli, že návrh

na začatie konania smeruje aj proti Krajskému súdu v Bratislave – odporcovi 3/, ktorý môže byť zároveň aj odvolacím súdom. Podľa nich už táto skutočnosť vzbudzuje pochybnosti o ich nezaujatosti z dôvodu ich pomeru k tomuto účastníkovi konania (pozn.: odporkyňa 4/ je sudkyňa, výkon funkcie sudcu ktorej bol prerušený). I keď zatiaľ nejde v danom prípade o rozhodovanie vo veci, ale o posúdenie zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava I, dospeli menovaní sudcovia k záveru, že nemôžu vec prejednať a rozhodnúť. Okolnosť, že návrh na začatie konania smeruje aj proti súdu, na ktorom vykonávajú súdnicstvo, vzbudzuje totiž podľa nich pochybnosti o nezaujatosti nielen členov predmetného senátu, ale tiež všetkých sudcov Krajského súdu v Bratislave. Z tohto dôvodu vyjadrili nesúhlas, aby vec bola pridelená iným sudcom Krajského súdu v Bratislave.

Predseda Krajského súdu v Bratislave po posúdení obsahu predmetného oznámenia dospela k záveru, že menovanými sudcami uvádzané skutočnosti nie sú dôvodom pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Vzhľadom na to predložila spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť oznámenia menovaných sudcov (§ 15 ods. 1 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Sudcu možno vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb

a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom tohto práva je len povinnosť súdu prerokovať návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď napríklad I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Nestrannosť sudcu sa skúma z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho a objektívneho hľadiska; subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa ale musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Rozhodujúcim preto nie je to, ako sa nestrannosť sudcu iba niekomu (účastníkovi konania, ale aj samotnému sudcovi) subjektívne javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Iba subjektívny názor sudcu, že sú u neho dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Obava z nedostatku nestrannosti sudcu sa vždy musí zakladať na objektívnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

Skutočnosť, že určitý účastník konania z dôvodov, ktoré považuje za závažné, podal návrh na začatie konania proti súdu, na ktorom sudca vykonáva súdnicstvo, sama osebe nezakladá dôvod na pochybnosti o nezaujatosti tohto sudcu. Je potrebné dôsledne rozlišovať medzi súdom (proti ktorému návrh smeruje) a sudcom (ktorý na tomto súde vykonáva súdnicstvo) a mať pri tom na zreteli, že ich vzájomný vzťah nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu; za štát v týchto vzťahoch nekoná súd, na ktorom sudca vykonáva súdnicstvo – viď § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Treba dodať, že v zmysle § 2 ods. 2 tohto zákona sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že obsahovo zhodné závery vyjadril už vo viacerých obdobných veciach (viď napríklad jeho rozhodnutie sp. zn. Nc 99/1999). Pre účely predmetnej veci uzatvára, že subjektívny názor JUDr. Márie Hajdinovej, JUDr. Edity Szabovej a JUDr. Romana Bolebrucha vyjadrujúci obavu, že by v danom prípade mohli

z dôvodu nimi uvádzaného vznikáť pochybnosti o ich nezaujatosti, nie je opodstatnený; ich obava nie je totiž objektivizovaná.

Z týchto dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že menovaní sudcovia Krajského súdu v Bratislave nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. apríla 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová